

Laurent Gounelle

Dumnezeu călătorește
întotdeauna incognito

Traducere din franceză de Diana-Alina Ene

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Alexandra Fusoi

Coperta: Andrei Gamarț

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Eugenia Ursu

Corectură:
Irina Mușătoiu
Oana Apostolescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GOUNELLE, LAURENT

Dumnezeu călătorește întotdeauna incognito / Laurent Gounelle ; trad. din
franceză de Diana-Alina Ene. - București : Editura Trei, 2020
ISBN 978-606-40-0785-8

I. Ene, Diana-Alina (trad.)

821.133.1

Titlu original: Dieu voyage toujours incognito
Autor: Laurent Gounelle

Copyright © S.N. Éditions Anne Carrière, Paris, 2010

Copyright © Editura Trei, 2020
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-0785-8

Noaptea caldă și blândă mă învăluia. Mă lua în brațe și mă purta departe. Îmi simțeam trupul pierzându-se în ea. Mi se părea deja că plutesc în aer.

Încă un pas...

Nu-mi era teamă. Deloc. Frica îmi era străină și, dacă numele ei îmi venea uneori în minte, era pentru că mă temusem atât de mult de ea, încât ajunsese să-mi bântuie gândurile în ultimele zile. Nu voiam să apară și să mă rețină, să strice tot...

Un pas mic...

Crezusem că voi auzi vacarmul orașului, așa că pacea aceea mă surprindea. Nu liniștea, pacea. Toate sunetele care ajungeau la mine erau estompate, îndepărtate, și nu făceau decât să mă legene, în timp ce ochii mi se pierdeau în licăririle nopții.

Un pas mai departe...

Înaintam încet, foarte încet, pe grinda de oțel pe care lumina neobișnuită o transformase în aur întunecat. În noaptea aceea, eu și Turnul Eiffel eram un singur trup. Mergeam pe aur solid, respirând ușor aerul calduț și umed, cu gust ciudat, atrăgător și îmbătător. Sub mine,

123 de metri mai jos, Parisul, întins la picioarele mele, mi se dăruia. Luminile lui scânteietoare erau ca niște ocheade, asemenea unor invitații. Răbdător, știindu-se irezistibil, aștepta ca sângele meu să-l fecundeze.

Încă un pas...

Gândisem, hotărâsem și chiar pregătisem acest act multă vreme. Îl alesesem, îl acceptasem, îl conștientizasem. Decisesem calm să pun capăt unei vieți lipsite de sens și de finalitate. O viață — și această convingere mi se întipărise treptat și înfricoșător în minte — ce nu-mi mai putea rezerva nimic care să merite efortul.

Un pas...

Existența mea era un șir nesfârșit de eșecuri, care începuseră chiar înainte să mă nasc. Tatăl meu — dacă-i pot spune așa părintelui meu biologic — nu mă considerase demn să-l cunosc: astfel că o părăsise pe mama din chiar momentul în care îl anunțase că era însărcinată.

Oare cu gândul de a scăpa de mine s-a dus ea să-și înece amarul într-un bar parizian? Multele pahare pe care le băuse în compania omului de afaceri american pe care îl întâlneau acolo nu o făcuseră totuși să-și piardă luciditatea. El avea 39 de ani, ea 26; era disperată și aerul lui degajat o făcea să se simtă mai bine. Părea înstărit; ea, preocupată să supraviețuiască. I se oferise în acea noapte cu bună știință, dintr-un amestec de calcul și speranță. Dimineață fusese tandră și iubitoare și n-o să știu niciodată dacă din sinceritate sau doar din slăbiciune el îi spusese că da, dacă avea să rămână însărcinată, dorea să păstreze copilul și să rămână împreună.

Mama l-a însoțit în Statele Unite și, în țara obezității legalizate, nimeni nu s-a mirat că venisem pe lume la șapte luni și jumătate, cântărind deja aproape

3 kilograme... Mi-au pus un nume local și am devenit Alan Greenmor, cetățean american. Mama a învățat engleza și s-a integrat cât a putut de bine în comunitatea de adopție. Urmarea a fost însă mai puțin glorioasă. Noul meu tată a rămas fără serviciu cinci ani mai târziu și, obligat să-și găsească o slujbă în toiul crizei economice de dinaintea epocii Reagan, se lăsase încet-încet pradă alcoolismului. Lucrurile s-au legat cu rezeziune. A devenit ursuz, taciturn și depresiv. Mama era dezgustată de lipsa lui de voință și îi reproșa fără încetare delăsarea. Era foarte pornită împotriva lui și încerca să-l provoace permanent. Cel mai mic detaliu devenea pretext de reproșuri. Lipsa reacției consortului o împingea la atacuri din ce în ce mai personale, frizând insulta. Aveai impresia că era mulțumită când în sfârșit se enerva și el, ca și cum îi prefera furia în locul pasivității. Eu, pe de altă parte, eram terorizat de jocul ei. Îmi iubeam părinții și nu suportam să-i văd distrugându-se. Accesele de furie ale tatălui meu erau rare, dar explozive și mă temeam de ele în aceeași măsură în care mama le dorea cu o hotărâre evidentă. Era singurul moment în care obținea în sfârșit o reacție din partea lui, o sclipire în ochi, o mișcare. Avea un adversar real, pe cineva care reacționa. O supapă pentru întreaga frustrare acumulată. Și se descărca verbal. Într-o seară a bătut-o, iar eu am fost mai puțin traumatizat de violența lui și mai mult de plăcerea perversă pe care o citeam pe fața ei. Într-o noapte în care cearta a atins cote neașteptate, i-a aruncat în față că fiul lui nu era de fapt al lui, ocazie cu care am aflat și eu adevărul... El a plecat a doua zi și nu l-am mai văzut niciodată. Mă părăsise și cel de-al doilea tată.

Mama s-a chinuit să meargă înainte. Lucra șase zile din șapte, ore interminabile, într-o spălătorie. Aducea cu ea în fiecare seară mirosuri de produse chimice, mirosurile caracteristice care o însoțeau pretutindeni. Când venea să mă sărute înainte de culcare, nu mai recunoșteam parfumul drag al mamei, care altădată mă liniștea și mă invita la somn, învăluindu-mă cu tandrețe.

Un pas, apoi încă unul...

După aceea, tot schimbase o slujbă cu alta, crezând de fiecare dată că urma să fie mai bine, că va fi promovată, că va câștiga mai mult. Trecea și din amant în amant, cu speranța că-l va păstra pe unul dintre ei, că își va reclădi căminul. Cred că la un moment dat își dăduse seama că toate aceste speranțe legate de viața ei erau deșarte și în acel moment se concentrase asupra mea. Eu aveam să reușesc acolo unde eșuase ea. Urma să câștig atâția bani, încât să se bucure și ea de ei. Începând din acel moment, educația mea a devenit prioritatea zero pentru ea. Mi s-a impus să vin acasă cu note bune. La masă, discuțiile noastre se învârteau în jurul școlii, al profesorilor și al rezultatelor mele. Mama devenise antrenorul meu personal, iar eu eram mînzul care trebuia dresat să devină campion. Vorbind cu ea în franceză și cu restul lumii în engleză, eram bilingv din naștere. Așa că repeta fără încetare că dispuneam de un mare atu. Cu siguranță urma să devin un om de afaceri de nivel internațional, ori un mare interpret, sau, de ce nu, să ajung la Casa Albă. Pe acolo nu sunt decât ratați lipsiți de ambiție. Într-o zi m-a văzut chiar ministru de externe. Îmi era grozav de teamă să n-o dezamăgesc, așa că mă străduiam la clasă cât puteam, obținând rezultate promițătoare, care nu

făceau decât să-i sporească așteptările și s-o facă și mai hotărâtă să-și aplice strategia.

A primit o adevărată lovitură în ziua când a aflat că în Statele Unite facultatea se plătește — și încă mult. Atunci a fost prima dată când am văzut-o doborâtă. Pentru o clipă, am crezut c-o va lua pe urmele tatei, devenind o legumă. Toate planurile i se năruiau. Parcă era blestemată. Totuși, nu i-a luat mult timp să-și revină. A obținut o audiență la directorul liceului, pe care încercase să-l convingă că nu putea lăsa de izbeliște un tânăr cetățean american, având în vedere că rezultatele sale strălucite erau o garanție a capacității lui de a-și sluji patria, dacă i se permitea accesul la posturile importante către care i-ar fi deschis calea universitatea. Trebuia să existe o soluție, o bursă ori ceva? Revenise acasă în extaz. Din punctul ei de vedere, era foarte simplu. Soluția avea cinci litere: SPORT. Dacă eram foarte bun la sport, existau toate șansele să-mi ofere vreo universitate dreptul de înscriere doar ca să mă aibă în echipa ei și, astfel, să-și sporească șansele de reușită în turnee.

Am fost, ca urmare, supus unor antrenamente fizice intense, fără să am vreodată curajul să-i mărturisesc mamei că detestasem întotdeauna sportul din tot sufletul. Mă împingea de la spate, mă stimula, mă încuraja, urmărindu-mi rezultatele sub lupă. Nu părea descurajată de notele mai degrabă medii pe care le obținusem în trecut. „Dacă vrei, poți“, repeta cu orice ocazie. Până la urmă, la baseball mă arătasem cel mai puțin stângaci. Începând din acea zi trăisem pentru baseball. Ca să mă motiveze, mama mi-a agățat pe pereți postere cu starurile echipei Detroit, Tigers. Luam micul dejun într-un bol cu emblema lor. Dădeam de ei peste tot: pe brelocuri,

pe tricouri, pe șosete, pe pieptene, pe stilouri. Mâncam Tigers, scriam Tigers, mă spălam Tigers și chiar dormeam Tigers. Baseballul începuse să-mi bântuie chiar și visele: mama ajunsese să-mi sponsorizeze creierul, să-mi atârne afișe în minte. Lucra ore suplimentare ca să-mi poată plăti cotizația la clubul din colț, unde mă înscriesese fără întârziere. Petreceam acolo cel puțin trei ore pe zi în cursul săptămânii și cinci în weekend. Strigătele antrenorului îmi răsună în urechi și acum, după atâția ani. Îmi amintesc cu dezgust mirosul infect al vestiarelor după antrenament, când coechipierii mei se dezbrăcau, lac de transpirație. În câteva secunde, geamurile se abureau și atmosfera devenea irespirabilă. Uram sportul acela, dar o iubeam pe mama și aș fi făcut orice ca să n-o dezamăgesc. Își trăise viața nutrind speranțe și aveam impresia că ar fi încetat pur și simplu să mai respire în ziua în care n-ar mai fi avut niciuna.

Viitorul mi-a dat dreptate: a murit câțiva ani mai târziu, a doua zi după ce absolvisem facultatea. M-am trezit singur, având în buzunar o diplomă pe care n-o dorisem. Petrecându-mi anii de școală alături de niște tineri ale căror gusturi și aspirații nu le împărtășeam, nu aveam niciun prieten. Mi s-a propus un post de director-adjunct al serviciului de contabilitate-furnizori într-o mare firmă. În ciuda salariului bun, munca s-a dovedit curând neinteresantă. N-am fost însă dezamăgit, pentru că nu avusesem nicio așteptare. Viața mamei mele mă învățase de mic că speranțele nu sunt decât deșertăciuni.

Încă un pas...

După câțiva ani de existență goală și fără obiect, am venit în Franța aproape dintr-un capriciu. Poate din

dorința inconștientă de a mă apropia de origini ori cu intenția de a reface, în sens invers, parcursul vieții mizerabile a mamei. Nu știu. Știu doar că m-am trezit la Paris și, după puțină vreme, m-am hotărât să rămân. Orașul era frumos, dar nu era ăsta motivul. Mai fusese ceva. O intuiție, ori un presentiment că destinul meu avea legătură cu el. În acel moment, nu știam că urma să-mi doresc, atât de repede, să și mor aici.

Mi-am căutat o slujbă și am obținut o întâlnire cu unul dintre șefii de la Dunker Consulting, un cabinet de recrutare ce căuta contabili pentru marile firme. Acesta îmi explicase că nu puteam fi angajat, pentru că sistemul de contabilitate francez avea reguli absolut diferite de cel anglo-saxon. N-aveau nicio legătură unele cu altele. „În așa măsură, încât va trebui să reluăm studiile de la zero“, spusese el, într-o încercare de glumă care nu făcuse pe nimeni să râdă. Fiecare chicotit producea tresăriri care făceau să-i vibreze pliurile bărbiei duble. Am rămas încremenit. Pe de altă parte, a continuat el, cunoștințele mele în domeniu, la care se adăuga cultura americană, mă recomandau... pentru propriul lor cabinet, pentru un post de consultant în recrutare. Principalii lor clienți erau de fapt mari firme americane și le-ar fi prins foarte bine ca recrutările de contabili să fie încredințate unui american. „Imposibil“, replicasem eu, „recrutarea n-are nimic de-a face cu meseria mea, nu știu nimic despre asta“. Tipul mi-a aruncat un zâmbet pervers. De moșneag uns cu toate alifiile, în fața tinerei care mărturisește în ultimul moment că e virgină. „Nu e nicio problemă“, a spus el apoi cu un aer de cunoscător.

M-a angajat și m-am trezit târât într-un stagiou două săptămâni de formare intensivă, alături de alți tineri

recruți ce urmau să contribuie la dezvoltarea durabilă a cabinetului. Media de vârstă era de 30 de ani, care mie mi se părea extrem de scăzută pentru această profesie. Pentru mine, evaluarea calităților și a aptitudinilor unui candidat însemna judecarea unei ființe umane și mă neliniștea perspectiva de a fi nevoit să-mi asum o asemenea responsabilitate. Colegii mei nu se arătau însă preocupați de așa ceva: le făcea o evidentă plăcere să se strecoare în costumul respectabil de recrutor, luându-se foarte în serios, întruchipând deja funcția respectivă. Sentimentul comun al membrilor grupului era că aparțin unei anumite elite. Orgoliul nu lăsa loc niciunei îndoieli.

Timp de 15 zile ni se predaseră dedesubturile meseriei: conduita în timpul întâlnirilor de recrutare, o metodă simplă, dar de bun-simț, însă și o grămadă de tehnici-gadget pe care azi le consider niște ineptii.

Învățasem că, după ce primeai un candidat, trebuia să rămâi tăcut câteva momente. Dacă acesta lua inițiativa, fără îndoială că era vorba despre un temperament de lider. Dacă aștepta liniștit să-l poftesci să vorbească, în spatele atitudinii sale rezervate se prefigura deja profilul unui subordonat.

Apoi trebuia să-l invităm să vorbească în mod foarte deschis: „Vorbiți-mi despre dumneavoastră”, fără să punem întrebări prea clare de la început. Dacă se punea singur pe vorbit, candidatul era o persoană autonomă. Dacă întreba în prealabil ce am vrea să știm, de pildă dacă să înceapă cu studiile ori cu prezentarea ultimului post ocupat, atunci îl caracteriza lipsa de inițiativă. Avea doar spirit de turmă!

Exersam în perechi punerea în practică a tehnicilor predate, prin „jocuri de rol”: unul dintre noi făcea pe

recrutorul, în timp ce altul se punea în pielea candidatului, inventând un scenariu cu un parcurs profesional și permițând consultantului să învețe să conducă un interviu punând întrebări pentru a descoperi „veridicitatea” candidatului.

Lucrul cel mai surprinzător pentru mine era, fără îndoială, atmosfera de competiție ce domnea în timpul acestor exerciții. Fiecare încerca să-i întindă capcane celuilalt, perceput pe rând ca un mincinos ce trebuia demascat sau ca un inamic care merita înșelat. Chestia cea mai ciudată era însă că formatorul, el însuși consultant la Dunker Consulting, intra și el în competiție, făcându-i o deosebită plăcere să scoată în evidență eventualele omisiuni ori stângăcii. „Ești pe cale să cazi singur în capcană!” era fraza lui favorită, spusă pe un ton de glumă, în timp ce superviza jocurile de rol, strecurându-se printre perechi. Se subînțelegea că el n-ar fi pățit niciodată așa ceva...

După două săptămâni, fuseserăm declarați apti pentru a începe serviciul.

Apoi mă pomenisem petrecându-mi timpul în spatele unui birou, ascultând oameni ai cifrelor timizi care-și prezentau viața lor profesională, cu fața roșie de emoție, încercând să mă convingă că principalele lor trei defecte erau perfecționismul, o prea mare rigoare și o tendință de a munci până la epuizare. Nici nu le trecea prin cap că eu eram și mai timid decât ei, și mai nelalocul meu. Aveam totuși noroc, deoarece postul meu îmi oferea un lux deloc negliabil: să ascult, în loc să vorbesc. Dar de fiecare dată mă temeam de momentul în care voi fi constrâns să anunț nouă candidați din zece, asemenea unui judecător nemilos, că dosarul lor

nu se potrivea profilului căutat. Aveam impresia că le semnez condamnarea la ocnă. Disconfortul meu îl sporea pe al lor, care îl mărea pe al meu, într-un cerc vicios infernal. Mă sufocam în acel rol și ambianța din firmă nu ajuta cu nimic la destinderea atmosferei. Valorile umane afișate nu erau decât de fațadă. Realitatea de zi cu zi era dură, rece și competitivă.

Cea care mi-a permis să supraviețuiesc o vreme în acel context a fost Audrey. O întâlnisem într-o duminică după-amiaza la Mariage Frères, pe strada Grands-Augustins. Era de ajuns să intru în acel loc aflat în afara timpului ca să mă simt mai bine. Odată deschisă ușa, primul pas pe parchetul vechi de stejar ce scârțâia sub picioare te introducea în atmosfera rafinată a unei companii de ceai din vremea Imperiului colonial francez. Încă de la intrare te simțeai învăluit de miresemele amestecate a sute de varietăți de ceai păstrate cu grijă în imense borcane de epocă și care te transportau într-o clipă în Orientul Îndepărtat al secolului al XIX-lea, unde evada și mintea în același moment. Era suficient să închizi ochii pentru a te imagina la bordul unei corăbii cu pânze, încărcate cu lăzi de lemn pline ochi cu prețioasele frunze, înainte de a străbate, luni de zile, mărilor și oceanele.

După ce comandasem 100 de grame de *Sakura 2009* tânărului postat în spatele vechii teighele, ea îmi șoptise că *Sakura Imperial* era mai bun. M-am întors, surprins că o necunoscută mi se adresează în felul acela, într-un oraș în care fiecare își vede de treaba lui, ignorându-i în mod elegant pe ceilalți. Mi-a spus: „Nu mă credeți? Veniți să gustați“ și, luându-mă de mână, m-a condus de-a lungul încăperii, strecurându-se printre clienți și

colecții de ceainice din ținuturi îndepărtate, în direcția unei mici scări care ducea la etaj, unde se găsea salonul de degustare. Atmosferă intimă și elegantă. Chelnerii în costume de in bej-deschis se plimbau discret printre mese, având un aer ceremonios. Cu ținuta mea lejeră, aveam impresia că reprezentam un anacronism în sine. Ne-am așezat într-un colț, la o măsuță acoperită cu pânză albă, pe care se aflau tacâmuri din argint și cești din porțelan cu emblema ilustrei ceainării. Audrey comandase cele două ceaiuri, briose calde și un *coup de soleil*, specialitate pe care, după ea, trebuia neapărat s-o gust. Conversația mi-a făcut plăcere de la bun început. Era studentă la Bele-arte și locuia într-o mansardă, în cartier. „O să vezi, e foarte drăguță“, îmi spusese, dându-mi astfel de înțeles că întâlnirea noastră nu avea să se termine la ușa de la Mariage Frères.

Camera ei era într-adevăr fermecătoare, minusculă și mansardată, cu bârne vechi pe tavan și o lucarnă ce dădea spre o serie de acoperișuri gri, ale căror planuri înclinate păreau să plece în toate direcțiile. Nu mai lipsea decât o semilună și te-ai fi putut crede în *Pisicile aristocrate*. Se dezbrăcase cu o grație naturală și eu mă îndrăgostisem pe loc de corpul ei de o delicatețe cu care nu eram obișnuit. Umerii și brațele aveau o finețe minunată, pe care nu o găsești la fetele crescute cu fulgi de porumb ori sport intensiv. Pielea de un alb divin contrasta cu părul, iar sânii, o Doamne, sânii erau... sublimi, pur și simplu sublimi. De o mie de ori i-am mulțumit în timpul nopții că nu folosea parfum, în timp ce mă delectam cu izul voluptuos al pielii, al întregului ei corp, amețitor ca un drog. Noaptea aceea avea să-mi rămână gravată în minte până la moarte.

Ne-am trezit a doua zi îmbrățișați. Am alergat să cumpăr croasanți și am urcat în fugă cele șase etaje până la ea. M-am aruncat în brațele ei și am făcut din nou dragoste. Pentru prima oară în viață, trăiam fericirea. Era o senzație nouă, stranie. Nu bănuiam nici pe departe că nu făcea decât să prefigureze dezastrul din care nu aveam să-mi mai revin niciodată.

Timp de patru luni, viața mea s-a învățit în jurul lui Audrey. Îmi stăpânea gândurile ziua și visele noaptea. Programul ei la Bele-arte era ca un șvaiter ce-i lăsa o grămadă de timp liber. Se întâmpla adesea să ne vedem în plină zi, în timpul săptămânii. Eu pretextam că am o întâlnire cu vreun client și mergeam să petrec o oră sau două împreună cu ea într-o cameră de hotel pe care o închiriam în apropiere. Uneori mă simțeam puțin vinovat. Doar puțin: fericirea te face egoist. Într-o zi, eram la birou când m-a sunat Vanessa, secretara firmei, să-mi spună că a ajuns candidata. Nu așteptam pe nimeni, dar, nefiind extrem de organizat, mă hotărâsem să-i spun să urce. Preferam să primesc un candidat neprogramat decât să-i dau Vanesei vreun indiciu în legătură cu lipsa mea de organizare. N-ar fi fost nevoie de mai mult de o jumătate de oră ca să afle și șeful meu. Am așteptat în prag și numai că n-am leșinat văzând-o la capătul culoarului pe Vanessa escortând-o pe Audrey, deghizată într-o caricatură de contabilă, cu părul prins în coadă de cal, îmbrăcată într-un taior strâmt și cu niște ochelari cu ramă metalică pe care nu-i știam. Un adevărat clișeu, la limita grotescului. I-am mulțumit Vanesei, cu vocea gătuită. Am închis ușa după Audrey. Ea își scosese ochelarii cu un gest sugestiv și cu buzele bosumflate senzual. Am înțeles pe dată ce voia. Am înghițit în sec

și am simțit un fior de spaimă străbătându-mi corpul. O cunoșteam suficient de bine ca să înțeleg că nimic n-o putea opri.

Masa de conferințe devenise în acea zi un obiect de mobilier pe care nu urma să-l mai văd niciodată cu aceiași ochi. Eram mort de frică să nu ne prindă cineva. Audrey era nebună, dar eu o adoram.

Când m-a părăsit, patru luni mai târziu, viața mea s-a oprit în loc. Fără să cunosc motivele, fără să fi avut nici cea mai mică umbră de bănuială prealabilă, într-o seară găsisem un plic în cutia de scrisori. În interior, un cuvânt, unul singur, cu scrisul ei inconfundabil: „Adio“. Am rămas încremenit la intrarea în imobil, în fața cutiei poștale încă deschise. Îmi înghețase sângele în vene. Mi se învârtea capul. Era cât pe ce să vomit. M-am strecurat în vechiul ascensor din lemn, care m-a vărsat la etajul unde locuiam, și am intrat șocat în apartament. Totul se clătina în jurul meu. M-am prăbușit pe canapea și am plâns în hohote. După multă vreme, m-am ridicat dintr-o mișcare. Era imposibil, pur și simplu imposibil. Trebuie să fi fost o farsă ori așa ceva, nu știam ce, dar era imposibil să fie adevărat. M-am repezit la telefon și am sunat-o. Am auzit de o sută de ori intrând mesageria vocală și, de fiecare dată, vocea ei mi s-a părut din ce în ce mai neutră, mai distantă, mai rece. M-am oprit doar în momentul în care robotul, supraîncărcat de mesaje, încetase să mai înregistreze. Încet-încet, o senzație îndepărtată, dar familiară, și-a făcut loc din adâncul meu, urcând puțin câte puțin spre suprafață. Era normal, normal, spunea senzația, era absolut normal să mă părăsească. Asta era. Nu poți lupta contra destinului, Alan...